

розуміння особливостей менталітету представників інших національностей, уміння поєднувати традиційні методи навчання з інноваційними. Викладач має рівномірно розподілити навчальний матеріал, поєднавши вивчення граматики з лексикою (насамперед медичною термінологією) та розмовним матеріалом.

Подальшої наукової розробки й практичного вирішення потребують такі аспекти визначеної проблеми як педагогічні умови оволодіння професійною термінологією іноземними студентами нефілологічних ВНЗ.

Література

1. Біляєв О. М. Методика вивчення української мови / О. М. Біляєв. – Київ, 2007. – 179 с.
2. Коваль Г. Методика викладання української мови. Рекомендації до виконання науково-дослідної тематики : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Г. Коваль, Т. Суржук. – Тернопіль, 2003. – 368 с
3. Методика викладання іноземних мов у вищій школі / За ред. Жлуктенка Ю. О. – Київ : Вища школа, 2001. – 226 с.
4. Skills in medical communication: slideshare [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/doctorrao/skills-in-medical-communication-13399826>.

References

1. Biliaiev O. M. Metodyka vyvchennia ukrainskoi movy / O. M. Biliaiev. – Kyiv, 2007. – 179 s.
2. Koval H. Metodyka vykladannia ukrainskoi movy. Rekomendatsii do vykonannia naukovo-doslidnoi tematyky : navch.-metod. posib. dlia studentiv VNZ / H. Koval, T. Surzhuk. – Ternopil, 2003. – 368 s
3. Metodyka vykladannia inozemnykh mov u vyshchii shkoli / Za red. Zhluktenka Yu. O. – Kyiv : Vyshcha shkola, 2001. – 226 s.
4. Skills in medical communication: slideshare [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/doctorrao/skills-in-medical-communication-13399826>.

Одержано статтю: 12.09.2017

Прийнято до друку: 12.10.2017

УДК: 378.147*25

DOI: 10.15330/esu.11.45-52

Наталя Бідюк,

доктор педагогічних наук, професор,
Хмельницький національний університет
(м.Хмельницький, Україна)

Natalya Bidiuk,

Doctor of pedagogic sciences, Professor, Khmelnytsky
National University
(Khmelnytsky, Ukraine)
biduknm@ukr.net

Альона Наконечна,

аспірантка, Хмельницький національний
університет (м.Хмельницький, Україна)

Alyona Nakonechna,

Postgraduate student, Khmelnytsky National University
(Khmelnytsky, Ukraine)
nakonechna92@ukr.net

УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ США

FUTURE TRANSLATORS' INDEPENDENT WORK IMPROVING ON THE BASIS OF THE USA EXPERIENCE

У статті розглянуто напрями удосконалення організації самостійної роботи студентів-перекладачів на основі вивчення американського досвіду. У процесі дослідження проаналізовано різні моделі професійної компетентності перекладача. Ознайомились з

веденням перекладацького бізнесу у США та програмами для його здійснення з допомогою комп'ютера, а саме так звані SAT технології. Не менш важливим складником навчального середовища для студентів є кадрові ресурси, тобто викладач як педагог, помічник, що супроводжує студента у процесі його самостійної роботи. Саме тому, доцільним при організації самостійної роботи студентів-перекладачів потрібно акцентування уваги на формуванні самостійності студентів та здатності до самоосвіти протягом усього професійного життя.

Ключові слова: студенти-перекладачі, освіта, США, самостійна робота.

The article deals with the directions of improving the organization of independent work of students-translators on the basis of studying American experience. In the course of the research various models of professional competence of the translator were analyzed. They got acquainted with conducting the translation business in the USA and programs for its realization with the help of a computer, namely the so-called SAT technologies. An equally important component of the learning environment for students is the human resource, that is, the teacher as a teacher, an assistant accompanying the student in the process of his independent work. That is why, it is expedient to organize the independent work of students-translators in order to focus on the formation of student autonomy and the ability to self-education throughout their professional life.

Key words: students-translators, education, USA, independent work.

Постановка проблеми. Пріоритетним напрямом модернізації вищої філологічної освіти України є відповідність вимогам світових освітніх стандартів для забезпечення академічної та професійної мобільності студентів-філологів. В умовах реалізації Закону України “Про вищу освіту” особливого значення набуває вдосконалення системи організації самостійної навчальної діяльності студентів. Успішному розв’язанню цього завдання сприяє врахування результатів порівняльно-педагогічних досліджень, що дають змогу виявити особливості та обґрунтувати можливості застосування кращих зразків зарубіжного досвіду в Україні. Значний інтерес у цьому контексті становить система професійної підготовки перекладачів в США, де традиційно велике значення надається організації самостійної роботи студентів. Попри диверсифікацію форм організації навчання майбутніх перекладачів в системі вищої освіти США значна частина часу (60–70%) відводиться на самостійну роботу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема організації самостійної навчальної діяльності студентів висвітлена у працях таких американських науковців, як Дж. Брунер, Е. Воллен, А. Джонсон, С. Едельман, Х. Клаусмейер, Р. Санд, Р. Хадгінс та ін. Вивчення літературних джерел свідчить про посилення інтересу сучасних вітчизняних науковців до особливостей організації педагогічного процесу у вищих навчальних закладах США. Різні аспекти навчально-пізнавальної діяльності студентів в американському досвіді досліджували Н. Бідюк, О. Мартинюк, Н. Мукан, І. Сулим-Карлір, К. Скиба, О. Тарасова, Р. Шаран. Водночас, можна констатувати, що проблема організації самостійної навчальної діяльності майбутніх перекладачів в університетах США не була предметом спеціального дослідження.

Ціль статті – обґрунтувати напрями удосконалення організації самостійної роботи студентів-перекладачів на основі вивчення американського досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням одержаних наукових результатів. У рамках нашого дослідження здійснено аналіз організації самостійної роботи майбутніх перекладачів у провідних закладах вищої освіти США (Вашингтонський університет, Вісконсинський університет, Університет перекладу штату Гаваї, Монтерейський інститут міжнародних досліджень та

інші). На підставі аналізу куррікулумів цих закладів з'ясовано, що в американському освітньому процесі відбувається постійне скорочення аудиторних годин на користь самостійної та індивідуальної роботи, зокрема обов'язкові лекційні курси замінені елективними або доповнені індивідуальними видами навчання, груповими семінарами, індивідуальними консультаціями, навчальними проектами. Самостійна робота студентів-перекладачів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу, який майбутні перекладачі мають опанувати протягом семестру (наприклад, есе, дослідження, переклад автентичної літератури, наукова стаття за результатами проведеного дослідження, групові та індивідуальні проекти тощо).

Результатом ефективної організації самостійної роботи студентів-перекладачів є значна дослідницька й експериментальна діяльність, спрямована на пошуки ефективних видів, методів і форм професійної підготовки; активне впровадження новітніх інформаційних технологій у процес організації самостійної роботи; постійна розробка та удосконалення навчально-методичного забезпечення; урахування інтересів та побажань студентів та викладачів тощо.

Зважаючи на інноваційні підходи американських освітян до організації самостійної роботи майбутніх перекладачів, вважаємо за можливе обґрунтувати певні пропозиції щодо адаптації американського досвіду до умов вітчизняної освітньої практики. Рекомендації ми згрупували за відповідними напрямками: міжнародному, нормативно-законодавчому, інституційному, стратегічному, організаційно-педагогічному.

Активізація міжнародних контактів, зміцнення політичних, економічних та культурних зв'язків України та США зумовили потребу у медіаторах цих процесів – перекладачах. Вітчизняний та міжнародний ринок перекладацьких послуг вимагає ініціативних, мобільних, готових до постійного розвитку та самовдосконалення перекладачів. У зв'язку з цим актуалізується необхідність трансформації функцій перекладача як посередника міжнародної комунікації у реаліях сучасного суспільства, а відтак організації його професійної підготовки на основі компетентнісного та міждисциплінарного підходів з урахуванням міжнародних норм.

У процесі дослідження проаналізовано різні моделі професійної компетентності перекладача та виявлено, що до найвідоміших та найавторитетніших належать моделі запропоновані групами дослідників PACTE та TRANSCOM. Відповідно до моделі PACTE формуються білінгвальна, екстралінгвістична, інструментальна, стратегічна, перекладознавча компетенції [5, с. 43–66]. Модель TRANSCOM передбачає формування комунікативної, галузевої, психомоторної, стратегічної, інструментальної і дослідницької компетенцій [6, с. 12–32]. Найчастіше у процесі навчання перекладачів у США увагу концентрують на опануванні майбутніми фахівцями у галузі перекладу такими компетенціями, як: білінгвальна, екстралінгвістична, інструментальна, стратегічна, перекладознавча. Найважливішою складовою професійної перекладацької компетентності у наукових колах американських дослідників-лінгвістів та перекладознавців вважається стратегічна компетенція [2, с. 5–13]. Формування та розвиток зазначених компетенцій відбувається переважно під час самостійної навчальної діяльності студентів, оскільки зміст куррікулумів наповнений значною кількістю вибіркового дисциплін (інколи до 100 курсів), які студенти опановують самостійно. На жаль, українська практика доводить, що формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутніх перекладачів гальмується обмеженням переліку дисциплін самостійного вибору студента. Це призводить до низької якості надання перекладацьких послуг та низького рівня академічної

мобільності студентів-перекладачів. У контексті Закону “Про вищу освіту” про автономію вищих навчальних закладів України необхідно на державному рівні адаптувати нормативні документи вищих навчальних закладів щодо підготовки майбутніх перекладачів та організації самостійної роботи до міжнародних стандартів.

З огляду на глобалізаційні та трансформаційні процеси у світі та суспільстві Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки визначає нову парадигму вітчизняної вищої школи, як таку, що характеризується інноваційністю та гуманістичним спрямуванням [1]. Гуманістична складова вищої філологічної освіти США полягає у спрямуванні освітнього процесу на формування та культивування толерантності відносно представників інших культур, а інноваційна передбачає створення інноваційного освітнього простору, в якому головна роль належить студенту та його відповідальності за свою освітню діяльність. Американські вчені Р. Бар і Д. Таг розробили нову парадигму сучасної вищої освіти, яка передбачає зміну ролей головних суб’єктів в освітньому процесі на основі принципу студентоцентризму. На студентів перекладається відповідальність за їхнє навчання, а навчальний заклад лише їх мобілізує [4, с. 15–23]. Відповідно, реалізація нових освітніх програм в українському досвіді має передбачати створення активного освітнього середовища, що стимулюватиме самопідготовку, самооцінювання, саморозвиток студентів, їх самостійну діяльність, а також сприятиме розвитку пізнавальної активності та відповідальності за результати навчання. Освіта перекладачів в Україні має спрямовуватися на студентоцентроване навчання, побудоване на компетентнісному підході, забезпечення потреб сучасного інформаційного, інноваційного, глобалізованого та трансформаційного суспільства.

Головними чинниками, які впливають на якість організації самостійної роботи перекладачів в Україні є фінансові ресурси, забезпеченість процесу відповідним висококваліфікованим науково-педагогічним персоналом, інформаційна складова та матеріально-технічне забезпечення. Важливим елементом навчального середовища є навчально-матеріальні ресурси. У США значну частку самостійної роботи майбутні перекладачі виконують у бібліотеках та спеціальних перекладацьких або лінгвістичних центрах. Існуюча у США мережа таких центрів в межах університетів забезпечує можливість здійснення самостійної діяльності. На наше переконання, збільшення кількості таких центрів в українських вишах уможливить підвищення рівня якості знань з іноземної мови (С1, С2), сприятиме урізноманітненню їхньої навчально-пізнавальної діяльності, професійному становленню та розвитку, швидкому інтегруванню в іншу культуру, перекладацьку автентіку.

Поряд з мовними центрами місцем для виконання самостійної роботи може слугувати бібліотека. У зв’язку з тим, що сьогодні світова цивілізація переживає період інформаційного буму, швидкими темпами розвиваються системи телекомунікації, збільшується число комп’ютерів, що мають вихід на мережу Інтернет та кількість її користувачів, постає питання функціонування бібліотеки як високотехнологічного інформаційного центру. Ключовими напрямками у діяльності сучасної бібліотеки є автоматизація бібліотечних процесів, виконання традиційних функцій із застосуванням новітніх технічних засобів, адаптування цих функцій до нових умов праці. Автоматизація бібліотечних процесів передбачає наявність, перш за все, електронного каталогу. Студенту потрібна оперативна реферативна, текстова, документально-фактографічна інформація. Тому користувачі надають перевагу таким послугам, як ксерокопювання, складання бібліографічних списків до

наукових, курсових та дипломних робіт, підготовка фактографічних довідок, використання бібліографічних дайджестів тощо. Формування бази даних може здійснюватися відповідно до мети, змісту, завдань самостійної роботи; мати тематичну спрямованість. Робота бібліотеки вищого навчального закладу має забезпечувати освітню діяльність користувачів та інформаційну підтримку, яка передбачає забезпечення інформацією майбутніх перекладачів. Цікавим напрямом роботи бібліотеки може стати створення вебліографії як засобу орієнтування студентів у ресурсах Інтернету. Список бібліографічних описів Інтернет сайтів з короткою анотацією, ретельно відібраних з конкретної тематики і за певними параметрами, вебліографічні посібники, віртуальна довідкова служба, вебліографічний огляд, віртуальні виставки, доповнення книжкових виставок посиланнями на веб-сайти за темами виставок сприятиме швидкій орієнтації майбутніх перекладачів у необхідній інформації для виконання самостійної роботи.

Університетські підрозділи, що відповідають за конкретні напрями навчальної діяльності, за прикладом вищих навчальних закладів США, мають створювати матеріально-технічне і інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи майбутніх перекладачів. Сюди входять бібліотека з читальними залами, укомплектованими відповідно до діючих нормативів; комп'ютерні класи з програмами з навчальних дисциплін та можливістю роботи в мережі Інтернет; навчальні кабінети, майстерні, лабораторії, аудиторії для самостійної роботи. З метою оптимізації процесів аудиторного та самостійного навчання, оперативного отримання інформації актуальним є використання сучасних засобів ІКТ, зокрема: Java, C#, F#, Python, NET, SQL, CSS, HTML, PHP, Javascript, Prolog, LISP, IBM Rational Software Architect, **повнофункціонального інструментарію створення бізнес-додатків** (Sybase Power Designer, MS Visio), системи управління (IBM DB2) та проектування баз даних (AllFusion ERwin Data Modeler); засобів розробки модульних кросплатформних додатків Eclipse 3.5 (Galileo); засобів розподіленої обробки (GRID) тощо.

Оскільки професійна діяльність перекладачів у США передбачає ведення перекладацького бізнесу, то у процесі навчання студенти ознайомлюються з програмами, які мають важливі функції для перекладацької роботи: підрахунок кількості слів та символів (Clip Count, Any Count, FineCount, CATCount), перевірка правопису (ORFO, PhatSpell, автоматизоване створення рахунків (Microsoft Access Database), узгодження термінології (Any Lexic), пошук по кількох документах та функції порівняння документів (Translator's Abacus, AfterScan, ApSIC Comparator), підрахунок витраченого на переклад часу (Exact Spent), озвучення текстів (Text to speech software – Voice Reader Home). Ключове місце у роботі письмового перекладача нині становлять програми для здійснення перекладу з допомогою комп'ютера, так звані CAT технології (Computer-assisted translation technologies або computer-aided translation technologies). До таких програм належать програми пам'яті перекладів (Trados, Déjà Vu, OmegaT, Wordfast, MetaTaxis, MemoQ, Star Transit, WordFisher, Across); електронні словники (тлумачні, галузеві, аббревіатур та скорочень, тезаурусу тощо, наприклад Lexibase Collins); програми для перевірки правопису, граматики, програми керування термінологією (LogiTerm, MultiTerm, Termex, TermStar); термінологічні бази даних (The Open Terminology Forum, TERMIUM); програми повнотекстового пошуку (або індексатори) (Naturel, ISYS Search Software, dtSearch); програми конкордансу (програми, що забезпечують пошук слів чи фраз у заданому контексті в одномовних чи багатомовних текстових

корпусах (наприклад Transit NXT)); програми бітексти, що являють собою поєднання вихідного тексту та тексту перекладу, який в подальшому може бути проаналізований за допомогою програм для повнотекстового пошуку або конкордансу; програмне забезпечення для керування перекладацькими проектами, програми машинного перекладу з функцією коригування перекладу, програми для локалізації прикладних програм та додатків (Multilizer, POEditor), програми для перекладу сайтів (CatsCradle) [7; 8].

Широко розповсюдженим комп'ютерним обладнанням в США є Sun Workstation, Macintosh, рідше зустрічаються News Station, NeXT, DEC Station, що забезпечує відкритий доступ та обмін навчальними матеріалами. Весь арсенал зазначених програм вивчається студентами-перекладачами у процесі їхньої професійної підготовки у США. Залежно від спеціалізації, студенти можуть вивчати деякі програмні продукти більш поглиблено, але загальні навички користування професійним перекладацьким програмним забезпеченням опановують всі. В США комп'ютерні класи та спеціалізовані лінгво-лабораторії є доступними для студентів цілодобово. На нашу думку, в університетах необхідно створити спеціальні лінгво-лабораторії обладнані сучасною технікою та ліцензійним програмним забезпеченням.

Важливе значення має створення інтегрованого програмного освітнього середовища (Integrated software learning environment), що дозволяє ефективно сформулювати у студентів уміння та навички, необхідні для успішної професійної діяльності, розвинути навички аналітичного та критичного мислення, здійснити диференційований та індивідуальний підхід як у виборі навчального матеріалу, так і в темпах роботи окремих студентів, здійснити контроль за формуванням та засвоєнням навчального матеріалу тощо. Зрозуміло, що в умовах українських реалій для будь-якого закладу вищої освіти, є економічно затратним купувати спеціальне ліцензійне програмне забезпечення для професійної підготовки перекладачів, яке швидко старіє. Відповідно пропонуємо використовувати безкоштовні версії програм, наприклад, Wordfast чи MemoQ пропонують безкоштовні демоверсії з обмеженими сегментами перекладацької пам'яті. Участь у міжнародних проектах, грантах та конкурсах є також одним із способів оновлення комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення українських закладів вищої освіти.

У США використовується комплекс сучасних методів організації самостійної роботи, великий спектр навчальних вправ та засобів навчання, спрямованих на набуття студентами необхідного професійного досвіду та розвитку умінь і навичок усного і письмового перекладу. З огляду на це, вважаємо, що залучення викладачів та студентів до участі у міжнародних програмах, проектах, стажуваннях сприятиме оволодінню технологією організації самостійної роботи майбутніх перекладачів.

Важливим складником навчального середовища є кадрові ресурси. Постать викладача як педагога, помічника, особистості, що супроводжує студента у процесі самостійної роботи є важливою. Виконання самостійної роботи потребує, перш за все, викладача-порадника, здатного супроводжувати студента протягом без посереднього виконання ним самостійної роботи. Зміна ролі викладача та характеру його праці в умовах інформатизації суспільства, змушує по-новому розглядати проблеми розвитку особистості педагога, модернізації його професійних знань та вдосконалення майстерності [3]. Зміна функцій та ролі викладача в освітньому процесі дозволяє йому по-новому підходити до процесу організації самостійної роботи і здійснювати пошук адекватних меті й конкретній освітній ситуації прийомів і технологій організації самостійної роботи у структурі професійної підготовки

майбутніх перекладачів. Етап консультування студентів є дуже важливим під час супроводу самостійної роботи майбутніх перекладачів у США. Викладач виконує роль консультанта, експерта, тьютора і модератора. Саме на цьому етапі здійснюється педагогічна підтримка студента. Консультування необхідно здійснювати за освітнім запитом студента: інформаційним, технологічним, психологічним тощо. Не завжди консультування може дати бажаний результат, оскільки можуть виникнути проблеми, які вимагають спеціального вирішення й особливих функцій викладача. Деяким студентам потрібна фасилітація, що вимагає від викладача здійснення тьюторських функцій, частина студентів не володіють компетенціями організації власної діяльності та взаємодії у групі, тоді викладачеві варто здійснювати функції модератора. Консультування може здійснюватися як у реальному, так і в дистанційному режимі. Воно має бути зосередженим на вирішенні конкретної проблеми, з якою стикається студент під час виконання самостійної роботи. В Україні майже відсутні консультації у навчальному плані. У зв'язку з цим, нам видається необхідною оптимізація цього процесу за прикладом США і введення спеціальної посади викладача-тьютора з чітко окресленими функціями; запровадження системи консультування студентів з виконання самостійної роботи, що дозволить коригувати стратегії самостійного здобуття інформації і виявляти їх відповідність цілям навчання.

Тенденція до збільшення обсягу самостійної роботи у підготовці майбутніх перекладачів зумовлює якісну навчально-методичну підтримку студентів. Самостійна робота студента має забезпечуватися навчально-методичними ресурсами, які передбачають використання традиційних та електронних ресурсів навчання для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, довідниками, енциклопедіями, опитувальниками, автентичною літературою (газетами, журналами, художньою літературою). Крім того, традиційні навчально-методичні ресурси можуть бути представлені доробками викладачів та студентів, зокрема рефератами, індивідуальними проектами, вправами і ключами, лексичними та граматичними іграми, інформаційними бюлетенями тощо.

Забезпечення формування високої культури розумової праці, оволодіння прийомами та навичками самостійної роботи, уміннями раціонально витратити і розподіляти свій час, накопичувати і засвоювати необхідну для успішного навчання і професійного становлення інформацію є запорукою якісної адаптації досвіду США до українських освітніх реалій. Доцільним є акцентування уваги громадськості в освітньому просторі України на зміні освітньої філософії, методологічній основі підготовки фахівця, домінуванні концепції самоосвіти. Критерії якості професійної підготовки майбутніх фахівців постійно змінюються. Разом із знаннями, спеціальними вміннями та навичками, необхідними для плідної перекладацької діяльності, важливими є розвиток особистісних характеристик студента – здатності до самостійності, психологічної готовності до самостійної роботи, вмотивованості на самостійне виконання завдань. Саме тому, доцільним є переосмислення основної мети самостійної роботи, акцентування уваги на формуванні самостійності студентів та здатності до самоосвіти протягом усього професійного життя.

Висновки представленого у статті дослідження і перспективи подальших наукових розвідок із зазначеного напрямку. Таким чином, творче осмислення й об'єктивне оцінювання здобутків американського досвіду збагачують вітчизняну педагогічну науку новими ідеями щодо вдосконалення законодавчо-нормативних, структурно-змістових та процесуальних засад організації самостійної роботи майбутніх перекладачів.

До перспективних напрямів наукових розвідок вважаємо за доцільне віднести: дослідження стандартизації філологічної освіти; організації науково-дослідницької діяльності перекладачів; можливостей дистанційного навчання; особливостей професійного розвитку перекладачів та підвищення їх мотивації до активної діяльності й розвитку в асоціаціях перекладачів України та світу.

Література

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
2. Скиба, К. М. Система вищої освіти США: перспективний досвід для України Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка : зб. наук. праць. Вип. 25 / Глухівський НПУ ім. О. Довженка; редкол.: О.І.Курок (відп. ред.) [та ін.]. – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Серія: Педагогічні науки; Вип. 25. – 2014. – С. 5-13.
3. Сулим-Карлір І. Ф. Організація самостійного позааудиторної роботи студентів педагогічних коледжів США : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук : спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Ірина Федорівна Сулим-Карлір ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського. – Вінниця, 2008. – 20 с.
4. Bar R.B. From Teaching to Learning. A New Paradigm for Undergraduate Education / R. B. Bar, J. Tagg // Change. – 1995. – November – December. – P. 13-25.
5. Building a translation competence model / PACTE group // Triangulating translation: Perspectives in process oriented research. – Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 2003. – P. 43–66.
6. Gopferich, S. “Towards a Model of Translation Competence and its Acquisition: the Longitudinal Study TransComp.” Behind the Mind: Methods, Models and Results in Translation Process Research. Ed. Susanne Gopferich, Arnt Lykke Jakobsen and Inger M. Mees. Copenhagen: Samfundslitteratur, 2009. – P. 12-37.
7. Preparing for the Future of Translation: 4 Steps to Incorporating CAT-tools Accessed from: <https://www.masterword.com/blog/preparing-for-the-future-of-translation-4-steps-to-incorporating-cat-tools/>.
8. Pym A. (2005) Training translators – ten recurrent naiveties Accessed from: http://usuaris.tinet.cat/apym/on-line/training/10_naivetes.pdf.

References

1. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
2. Skyba, K. M. Systema vyshchoi osvity SShA: perspektyvnyi dosvid dlia Ukrainy Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka : zb. nauk. prats. Vyp. 25 / Hlukhivskiy NPU im. O. Dovzhenka; redkol.: O.I.Kurok (vidp. red.) [ta in.]. – Hlukhiv : RVV Hlukhivskoho NPU im. O. Dovzhenka, Serii: Pedahohichni nauky; Vyp. 25. – 2014. – S. 5-13.
3. Sulym-Karlrir I. F. Orhanizatsiia samostiinoho pozaaudytornoi roboty studentiv pedahohichnykh koledzhiv SShA : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stup. kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 “Teorii i metodyka profesiinnoi osvity” / Iryna Fedorivna Sulym-Karlrir ; Vinnyts. derzh. ped. un-t im. M.Kotsiubynskoho. – Vinnytsia, 2008. – 20 s.
4. Bar R.B. From Teaching to Learning. A New Paradigm for Undergraduate Education / R. B. Bar, J. Tagg // Change. – 1995. – November – December. – P. 13-25.
5. Building a translation competence model / PACTE group // Triangulating translation: Perspectives in process oriented research. – Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 2003. – P. 43–66.
6. Gopferich, S. “Towards a Model of Translation Competence and its Acquisition: the Longitudinal Study TransComp.” Behind the Mind: Methods, Models and Results in Translation Process Research. Ed. Susanne Gopferich, Arnt Lykke Jakobsen and Inger M. Mees. Copenhagen: Samfundslitteratur, 2009. – P. 12-37.
7. Preparing for the Future of Translation: 4 Steps to Incorporating CAT-tools Accessed from: <https://www.masterword.com/blog/preparing-for-the-future-of-translation-4-steps-to-incorporating-cat-tools/>.
8. Pym A. (2005) Training translators – ten recurrent naiveties Accessed from: http://usuaris.tinet.cat/apym/on-line/training/10_naivetes.pdf.

Одержано статтю: 02.09.2017
Прийнято до друку: 28.09.2017